

Màrius Serra

1963

Nascut a Barcelona el dia 1 de maig, dia del Treball.

1986

LIT. Premi Ciutat d'Elx pel conte "Lletra menuda", inclòs després al recull de narracions *Línia*.

1987

LIT. Premi El Brot per a autors menors de 25 anys per la novel·la d'història ficció *Amnèsia* (Pòrtic).

LIT. Publicació de *Línia* (Columna). Narrativa breu.

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de *Whore banquets = Banquet de meuques*, de Matthew Kneale (Àrea)

1988

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de *Fast lanes = Vies ràpides* de Jayne Anne Phillips (Columna)

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de *Wilt on high = Wilt, més que mai* de Tom Sharpe (Columna)

RAD. Guionista al programa de RNE-Radio 1 *La bisagra*, amb Xavier Sardà.

LIT. Inici de col·laboracions en premsa al setmanari *El Temps*.

1989

LIT. Traducció (de l'anglès al català) dels guions radiofònics *Flywheel, Shyster & Flywheel = Groucho i Chico, advocats*, dels germans Marx (Columna).

(Enregistrats i emesos pels dramàtics de Catalunya Ràdio).

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de *Memoirs of a mangy lover = Memòries d'un amant sarnós*, de Groucho Marx (Columna).

LIT. Inici de la secció setmanal "Enigmística" al Suplement Cultura del diari AVUI des de 1989 fins a 2007. 818 articles recollits al blog <http://enigmisticamarius.blogspot.com>

1990

LIT. Publicació de *L'home del sac* (Columna). Novel·la.

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de la novel·la *Forgetting Elena = Tot oblidant Elena*, d'Edmund White (Pòrtic).

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de la novel·la *Sad movies = Pel·lícules tristes*, de Mark Lindquist (Columna).

LIT-JOC. Inici de la secció diària *Els mots encreuats* a La Vanguardia, des del 1 de juliol de 1990.

LIT Conte "Blanc" al llibre col·lectiu *Narradors catalans d'ara* (Caja de Madrid)

1991

LIT-JOC. Publicació del *Manual d'enigmística* (Barcelona: Columna Edicions)

LIT. Publicació de *Tres és massa* (Columna). Novel·la breu.

1992

TV-JOC. Col·laboració amb una secció de joc verbal al programa *Peligrosamente juntas* de TVE-2, amb Marisol Galdón i Inka Martí.

LIT-JOC. Publicació del *Primer llibre dels mots encreuats de La Vanguardia* (Columna).

1993

LIT-JOC. Publicació del *Segon llibre dels mots encreuats de La Vanguardia* (Columna).

LIT. Publicació de *Contagi* (Columna). Narrativa breu.

1994

LIT. Premi FEC (Fundació Enciclopèdia Catalana) de narrativa pel projecte de novel·la *Mon oncle*.

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de la novel·la *The war zone = Zona de guerra* d'Alexander Stuart (La Magrana)

LIT. Conte "Canvi de sentit" al llibre col·lectiu *La meva ràdio* (Columna)

1995

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de la novel·la *Tribes = Tribus* d'Alexander Stuart (La Magrana)

LIT. Inici de columnista (quinzenal) a *La Vanguardia*.

1996

LIT. Publicació de *Mon oncle* (Proa). Novel·la.

TV-JOC. Secció diària sobre ludolingüística al programa *Bon Dia, Catalunya*, amb Joan Oliver. TV3 (1996-1999).

1997

LIT. Publicació del conte potencial *Turandot Espuri (Solfeix)*. Biblioteca Oplepiana N. 14. Edizioni Oplepo.

RAD. *El matí de Catalunya Ràdio d'estiu*, amb Gaspar Hernández. Secció "Estava escrit" sobre la relació entre fets d'actualitat i obres literàries clàssiques, com per exemple Pilar Rahola i La plaça del Diamant de Rodoreda.

RAD. Inici de les col·laboracions al programa de Catalunya Ràdio *El món s'acaba*, amb Xavier Graset (1997-2002). Seccions com ara "Vida espiritual" (religions del món), "Vida instrumental" (cançons xocants) i "Felicitats" (cançons dedicades als sants de la setmana), del qual en va sortir el llibre de Xavier Graset *El món s'acaba (com superar el 2000)* (Columna, 1999)

1998

LIT. Publicació de *La vida normal* (Proa). Narrativa breu. Premi Ciutat de Barcelona de Literatura Catalana 1999.

1999

LIT. Premi Octavi Pellissa pel projecte d'assaig *Verbàlia*.

LIT. Publicació de *Ablanatanalba* (Edicions 62) Novel·la.

2000

LIT. Publicació de l'assaig *Verbàlia (jocs de paraules i esforços de l'enginy literari)* (Empúries), que obtindrà, a banda del premi Octavi Pellissa 1999, els premis de la crítica Serra d'Or i Lletra d'Or 2001 i múltiples edicions.

LIT. Traducció al castellà de l'assaig *Verbalia (juegos de palabras y esfuerzos del ingenio literario)* (Península)

LIT. Inici de la secció "El runrún" a *La Vanguardia*. (2 columnes setmanals que més endavant seran 3) i des de maig de 2011 també en llengua catalana "El rum-rum".

LIT. Publicació del text potencial "CAPRI" dins *Capri à contrainte*, a cura di Raffaele Aragona. Edizioni La Conchiglia. Recollit íntegrament a *Oplepiana (Dizionario di Letteratura Potenziale)* a cura di Raffaele Aragona (Zanichelli, 2002).

RAD-JOC. Inici de la secció setmanal "Verbigracia" al programa de RNE-Radio 1 *No es un día cualquiera* amb Pepa Fernández, que de 2009 -2015 es va dir "Crucigramàrius". Joc verbal i enigmes

RAD-JOC. Inici de la col·laboració setmanal al programa de Catalunya Ràdio *No ho diguis a ningú*, amb Jordi Basté. (2000-2003). Enigmes sobre personatges de l'esport.

2001

TV-JOC. Inici de la secció setmanal d'un enigma al programa *Connexions* de TV3, amb Mari Pau Huguet (2001-2002).

RAD. Col·laboració a *La tarda* de Catalunya Ràdio d'estiu, amb Martí Gironell. Secció sobre col·leccions personals, com els carrers amb data o últims cognoms de les guies telefòniques.

2002

LIT-JOC. Publicació de *Verbàlia.com (jugar, llegir, tal vegada escriure)* (Empúries).

LIT-JOC. Traducció al castellà de *Verbalia.com (jugar, leer, tal vez escribir)* (Península).

LIT. “La letteratura impotenziale” dins *La regola è questa*, a cura de Raffaele Aragona. Edizioni Scientifiche Italiane. Napoli, 2002.

JOC. Creació del portal trilingüe de joc verbal *verbalia.com*, amb Beatrice Parisi (italià) i Rafael Hidalgo (castellà) (2002-2011)

2003

LIT. Publicació en edició de quiosc de *Monocle (novel·la in-acabada)* (La Vanguardia, Mobil Books)

LIT. Traducció (del castellà al català del llibre d'aforismes *Si la naturaleza es la respuesta, ¿cuál era la pregunta? = Si la natura és la resposta, ¿quina era la pregunta?* del físic Jorge Wagensberg (Tusquets)

TV. Inici del programa *Alexandria*, al Canal 33 de Televisió de Catalunya (2003-2005), programa literari dirigit inicialment per Lluís Cuevas i conduït (i dirigit després) per Màrius Serra, responsable dels continguts literaris.

RAD. “Quatre paraules”, col·laboració sobre joc verbal amb Txell Bonet a Ona Catalana.

2004

RAD-JOC. Inici de la secció setmanal “Jocs Reunits Serra” al programa de Catalunya Ràdio “El matí” amb Antoni Bassas (2004-2006).

LIT. Publicació de *De com s’escriu una novel·la* (Empúries).

LIT-JOC. Publicació de *Els 100 millors crucigrames de Màrius Serra i Pau Vidal*, amb Pau Vidal (Empúries)

LIT-JOC. Publicació de *Els 50 millors crucigrames amb enigma*, amb Pau Vidal (Empúries).

LIT. Traducció al castellà del conte “Transcripció” dins de l’antologia *De miel y diamante (cien años de narraciones catalanas)* compilada per Jordi Galves (Fondo de Cultura Económica, Mèxic).

2005

LIT-JOC. Publicació de *Els 65 millors crucigrames per tenir sort*, amb Pau Vidal (Empúries)

LIT-JOC. Publicació de *Els 66 crucigrames més lletrats (més 3 de lletruts)*, amb Pau Vidal (Empúries).

LIT. Traducció dels articles de premsa de Groucho Marx, a *Groucho Marx fa l'article* (Angle).

LIT. Narració “Prou” al llibre col·lectiu *23 narradors catalans (A tall d'antologia)* (Edicions l’Esguard)

2006

RAD-JOC. Inici de la col·laboració diària al programa de Catalunya Ràdio “El matí” amb la secció L’enigmàrius, sota la direcció successiva d’Antoni Bassas (2006-2008), Neus Bonet (2008-2009) i Manel Fuentes (2009-2013) i Mònica Terribas (2013-).

RAD. Inici de la secció setmanal “Lecturàlia”, sobre literatura, al programa de Catalunya Ràdio “El matí”, sota la direcció successiva d’Antoni Bassas (2006-2008), Neus Bonet (2008-2009) i Manel Fuentes (2009-2013) i Mònica Terribas (2013-).

LIT. Premi Ramon Llull de novel·la per *Farsa* (Planeta)

LIT. Traducció de *Farsa* al castellà: *Patraña* (Planeta)

LIT. Conte “Futur” al llibre col·lectiu *Contes coordinats* (Montflorit/Fundació Esclerosi Múltiple)

LIT. Conte “Transcripció” a l’antologia de Care Santos *Un deu (antologia del nou conte català)* (Páginas de Espuma), traduït al castellà a *Un diez (antología del nuevo cuento catalán)* (Páginas de Espuma).

2007

LIT-MUS. Lletra del rap "L'Arca de Babel" per al grup Endoll (Guillamino i Josep Pedrals), publicada en el disc En/doll.

LIT. *La véritable història de Harald Bluetooth* (L'illa Diagonal). Relat escrit per ser descarregat per telèfon mòbil. Editat després en paper amb il·lustracions de Juanjo Sáez.

LIT-JOC. Publicació del llibre *Enviar i rebre (Columna)*, que recull articles i enigmes.

LIT-JOC. Publicació de la versió castellana del llibre *Enviar y recibir (Península)*, que recull articles i enigmes.

LIT. Traducció de la narració "Prou" a l'alemany, dins: *Willkommen in Katalonien; Umbruch (Ein noch zu schreibender Roman)* Deutscher Taschenbuch Verlag: Munic.

LIT. Traducció (del castellà al català) de l'auca *Quasibolo (la vida casi normal del señor de la señal) = Quasibolo (la vida quasi normal del bon home del senyal)* de José Antonio Millán (Serres)

LIT. "Abraçadabra napolitana (relat plagiable)" dins *Napoli potenziale (testi e glosse)*. Edizioni Dante & Descartes. Napoli.

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de l'obra de teatre *Arcadia = Arcàdia* de Tom Stoppard, estrenada al TNC amb direcció de Ramon Simó i publicada per Proa. Premi de traducció de la Crítica Teatral de Barcelona 2007.

2008

LIT. Publicació de *Quiet* (Empúries), premi Aspid 2009.

LIT. Traducció de *Quiet* al castellà: *Quieto* (Anagrama)

LIT. Traducció de *Farsa* a l'italià: *Farsa* (Neri Pozza)

LIT. Traducció de *Farsa* al romanès: *Farsa* (RAO)

LIT. Traducció a l'anglès del conte "Futur" = "The future" dins "New Catalan Fiction" a *The Review of Contemporary Fiction. Spring 2008. vol XXVIII*.

LIT. Conte "Consanguínia" al llibre col·lectiu *Capiscol (relats dels Pirineus)* (Proa), traduït a l'aragonès.

RAD. Inici de la secció setmanal "Fora de guia" sobre viatges, a RNE-Ràdio 4, amb Joan Bosch (2008-2010).

2009

TV. Inici de la secció setmanal "Paraules en ruta" al programa *Divendres* de TV3 (amb Xavi Coral i Espartac Peran).

LIT. Traducció parcial de *Farsa* a l'anglès: *Farce* dins "Barcelona INK the city's writing/02".

LIT. Conte "Relat relat" al llibre col·lectiu *Mira'm (contes de vides especials)* (Cossetània)

LIT. Conte "No té nom" al llibre col·lectiu *El llibre de la marató (nou relats contra les malalties minoritàries)* (Fundació La Marató de TV3)

2010

LIT-JOC. Publicació del recull d'enigmes *Dicciomàrius* (Labutxaca)

LIT-JOC. Publicació del llibre *Verbàlia 2.0* (Empúries).

LIT. Publicació del llibre-entrevista de Biel Barnils: *L'orgia verbal. Converses amb Màrius Serra* (Edicions Dau)

LIT. Traducció de *Quiet* a l'italià: *Quieto* (Mondadori)

LIT. Traducció de *Quiet* al coreà (Shun Pru)

LIT. Traducció (de l'anglès al català) del llibre *I remember = Me'n recordo* de Joe Brainard (L'Avenç)

JOC. Publicació de la capsula de 50 jocs lingüístics *Verbàlia, el joc* amb Oriol Comas (Devir)

LIT. Text potencial "Menu Adriatico (Carme-No-Figurato):

Ferran Adrià & Carme Rusalleda", dins *La leggi della tavola (Regole per tutti i gusti)* d'Oplepo. Biblioteca Oplepiana Núm. 29. Edizioni Oplepo. Napoli.

LIT. Text potencial per a la plaquette d'homenatge de l'Oplepo en la mort del seu president Edoardo Sanguineti: "Les set rimes de Sanguineti".

2011

LIT. Reedició corregida i definitiva de la novel·la *L'home del sac* (Bromera)

LIT. Traducció de *De com s'escriu una novel·la* i *Monocle (novel·la in-acabada)* al castellà: *De cómo se escribe una novela al castellà / Monocle (novela in-acabada)* (El Funambulista).

LIT. Canvi en la llengua original dels articles setmanals de la secció El runrún amb l'edició de La Vanguardia en català: El rum-rum.

LIT-MUS. *Beceroles*. Cantata amb música d'Enric Palomar, assajada per 26000 escolars durant el curs 2010-11 i estrenada a l'Auditori de Barcelona en 2011. Traducció al castellà *Alboradas*, estrenada a Valladolid, Salamanca i Parla.

LIT-MUS. Traducció (de l'anglès al castellà) de les cançons del musical *Candide* de Leonard Bernstein, estrenat a Madrid sota la direcció escènica de Paco Mir i la direcció musical de Manuel Coves.

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de l'obra de teatre *Shakespeare's Villains = Els dolents de Shakespeare* de Steve Berkoff, amb fragments originals de Shakespeare, estrenada a la Sala Planeta de Girona sota la direcció de Ramon Simó i interpretada per Manel Barceló.

LIT. Conte "Oxímoron" al llibre col·lectiu *Quan no perdiem mai* (Alfaguara), traduït al castellà a *Cuando nunca perdiámos* (Alfaguara).

JOC. Publicació de la versió en castellà de la capsula de 50 jocs lingüístics *Juegos Verbalia* amb Oriol Comas (Devir)

LIT. Text potencial "Confesso que he menjat espaguetis" per al Butlletí de l'Oplepo.

2012

LIT. Traducció (de l'anglès al català) de l'obra de teatre *Shakespeare's Villains / Els Dolents de Shakespeare* de Steven Berkoff, presentada al Festival Temporada Alta de la Sala Planeta de Girona el 7/12/2011 i estrenada a la Sala Muntaner de Barcelona el 7/3/2012 amb direcció de Ramon Simó i interpretació de Manel Barceló.

LIT. Traducció (de l'anglès al castellà) de l'obra de teatre *Shakespeare's Villains / Los Villanos de Shakespeare* de Steven Berkoff, estrenada al Teatro de los Canapés de Avilés el 13/4/2012 amb direcció de Ramon Simó i interpretació de Manel Barceló.

LIT. Publicació de *L'Arca de Babel* (Estrellar Polar), novel·la infantil basada en la història de la cantata *Beceroles* amb il·lustracions de Marc Sardà.

LIT. Premi Sant Jordi de novel·la per "Plans de futur".

2013

LIT. Nomenat membre de la Secció Filològica de l'IEC (Institut d'Estudis Catalans).

LIT. Publicació de la novel·la *Plans de futur* (Proa), premi Sant Jordi 2012.

JOC. Publicació del joc "Enigmàrius" en català amb Oriol Comas (Devir)

JOC. Publicació del joc "Crucigramàrius" en català amb Oriol Comas (Devir)

LIT-MUS. "De poble en poble". Lletra i interpretació d'aquest rap en el disc "Festa Major" del grup Els Laietans.

2014

LIT. Reedició en format butxaca de la novel·la *Plans de futur* (Labutxaca).

JOC. Creació de l'App VERBA7 (per a IOS i Android), joc verbal amb un enigma diari en català i en castellà des del 7/7/14.

RAD. Secció "Festa Major" amb Joan Enric Barceló a El Suplement d'Estiu de Catalunya Ràdio, dirigit per Ricard Ustrell.

RAD. Secció "El Tedepònim" a La TdP de Catalunya Ràdio (transmissió de partits del Barça a Catalunya Ràdio en la temporada 2014-15), dirigida per Joaquim Maria Puyal.

2015

JOC. Sisset, Setsis, Vuitquatre & Vuitdeu amb Oriol Comas (Devir), quatre jocs de paraules en format portàtil (amb cartes i daus) en català.

LIT. Traducció de "Plans de futur" al polonès: Plany na przyszosc (Pascal). Novel·la.

LIT. Article "Ha de cedir mai la Norma? En cas de resposta afirmativa, quan?" al llibre col·lectiu de reflexions lingüístiques Canvi d'agulles (RBA).

LIT. "Grecalònia", obra teatral breu (al costat de 4 peces més de Josep Maria Fonalleras, Imma Monsó, Marta Rojals i Francesc Serés) estrenades simultàniament dins de 5 vehicles amb el títol "CaRRoussel" al Festival Grec el 7/7/15, amb direcció de Laia Alsina i Jordi Centelles (Companyia La Reial).

LIT. Publicació dels 5 textos teatrals del muntatge "CaRRoussel" (sembra editorial).

LIT-JOC. Publicació del llibre "Els millors encreuats & los mejores crucigramas" de Màrius Serra & Fortuny (Ara Llibres).

JOC. Creació de l'App Mots Encreuats (per a IOS i Andorid) amb uns mots encreuats diaris de La Vanguardia.